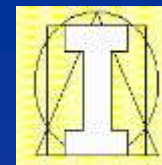

E-poslovanje javne uprave

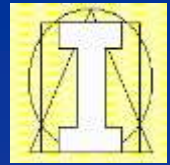

E-poslovanje javne uprave

Center Vlade za informatiko

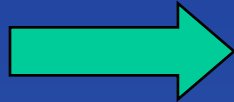
Dr. Aleš Dobnikar
Ales.Dobnikar@GOV.SI

Ljubljana, 20. februar 2001

Klasično poslovanje

Pošiljatelj:

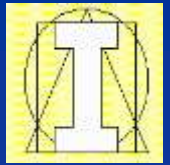
Prejemnik:

1. sporočilo
2. podpis
3. žig

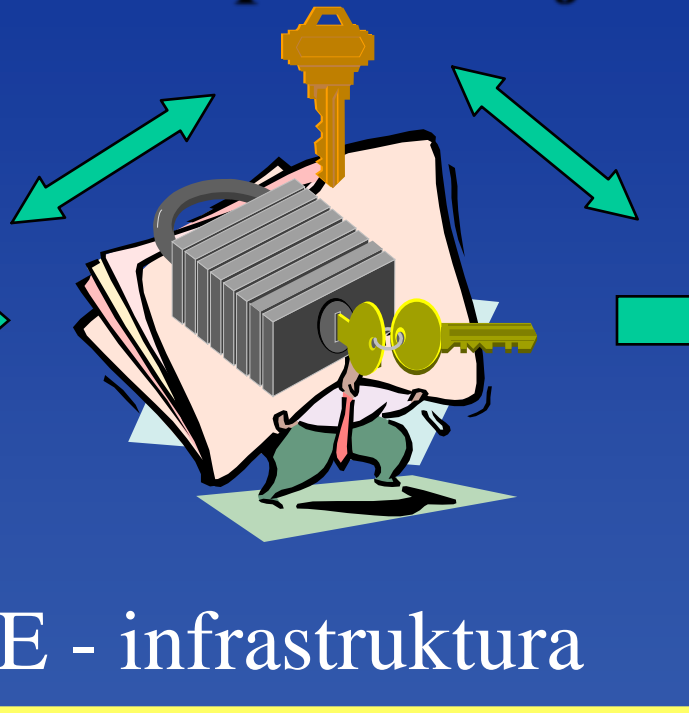
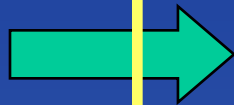
Infrastruktura

1. sporočilo
2. podpis
3. žig

E-poslovanje

Pošiljatelj:

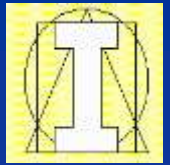
Prejemnik:

1. e-sporočilo
2. e-podpis
3. e-žig

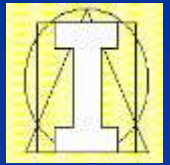
E - infrastruktura

1. e-sporočilo
2. e-podpis
3. e-žig

Osnovni pogoji za varno e-poslovanje

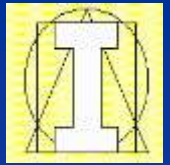
- 1 - dostop do omrežja
- 2 - zanesljivost omrežja
- 3 - zanesljivost storitev
- 4 - varovanje in zaščita
- 5 - zaupnost podatkov
- 6 - digitalni podpis

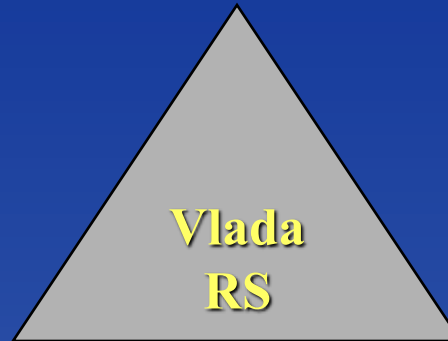
Namen Centra Vlade za informatiko

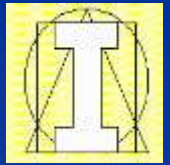
Zagotavljanje informacijske podpore pri delu državnih organov:

- racionalizacija poslovanja in večja učinkovitost dela
- zagotavljanje varovanja in zaščite podatkov
- zaščita investicij v informacijsko tehnologijo skozi sistem integracije ter uvajanja in vzdrževanja enotnih metodologij in standardov
- zagotavljanje skupnih telekomunikacijskih in računalniških zmogljivosti
- povečanje komunikacijske in informacijske izmenjave med državno in lokalno upravo

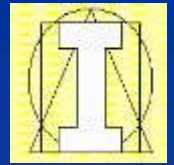
Namen Centra Vlade za informatiko

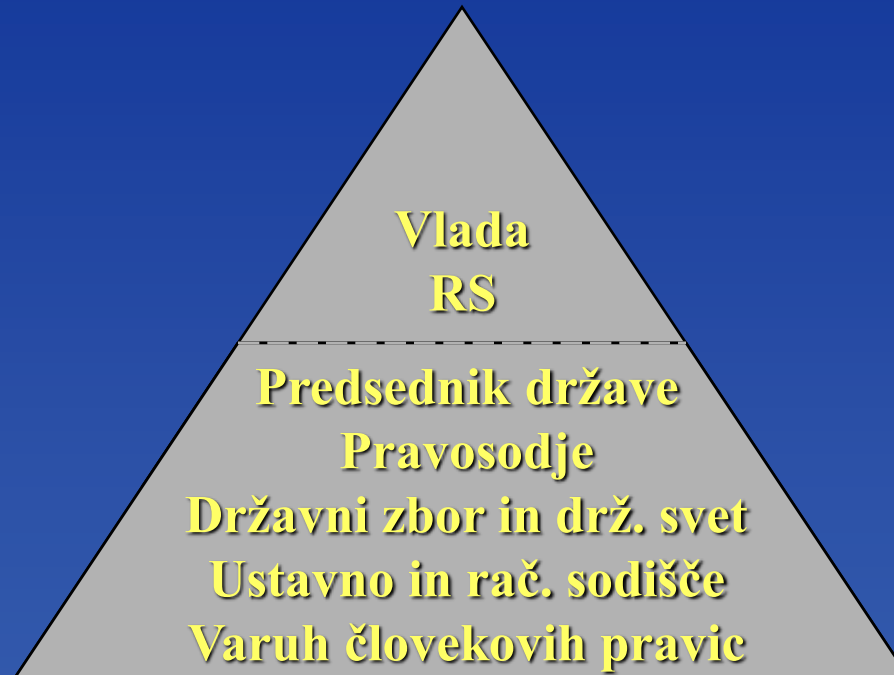

Namen Centra Vlade za informatiko

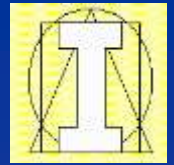

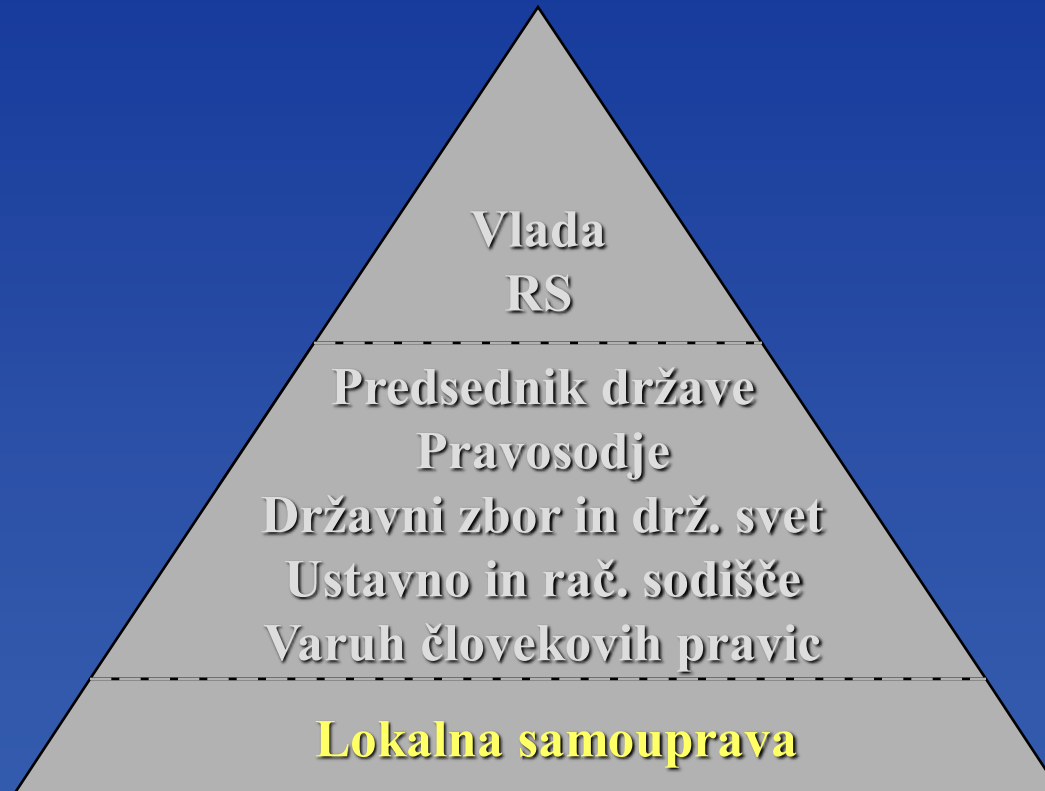
Namen Centra Vlade za informatiko

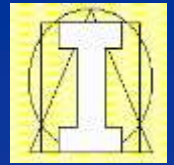

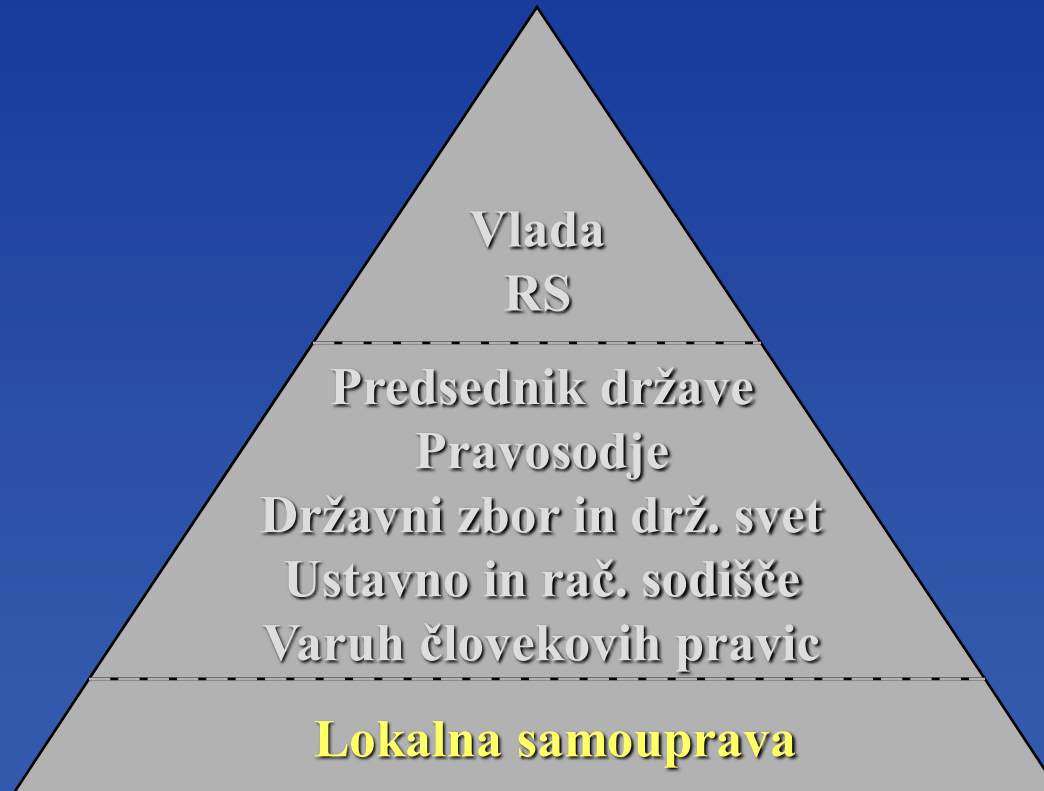

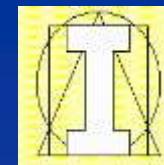
Namen Centra Vlade za informatiko

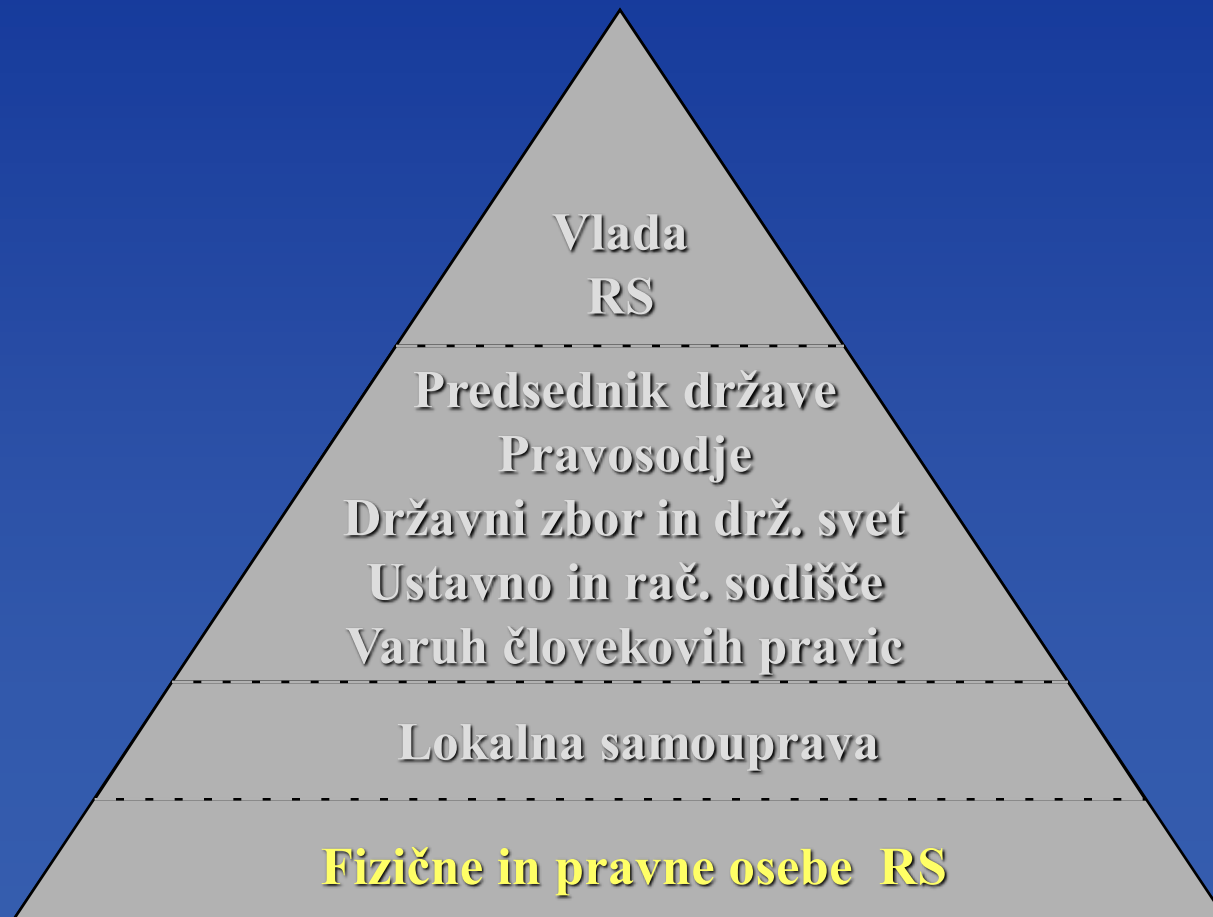

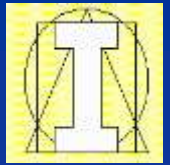
Namen Centra Vlade za informatiko

Namen Centra Vlade za informatiko

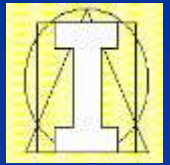

Vloga Centra Vlade za informatiko

STREŽNIŠKE KAPACITETE

TELEKOMUNIKACIJSKO OMREŽJE

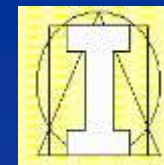

Vloga Centra Vlade za informatiko

- spec. aplikacije
- e-pošta
- internet
- prenos podatkov
- varovanje in zaščita

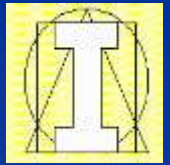
STREŽNIŠKE KAPACITETE

TELEKOMUNIKACIJSKO OMREŽJE

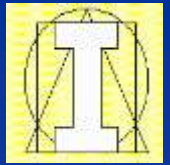
Vloga Centra Vlade za informatiko

Varno e-poslovanje

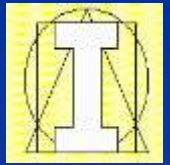
- 1 - **Implementacija infrastrukture**
Overitelja digitalnih potrdil
- 2 - **Pravna ureditev e-poslovanja z Zakonom o e-poslovanju in e-podpisu (ZEPEP)**

ZEPEP

- Načelo nediskriminacije e- oblike
- Načelo odprtosti
- Načelo pogodbene svobode strank
- Načelo varstva osebnih podatkov in potrošnikov

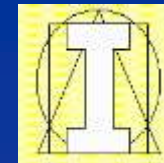

Overitelj digitalnih potrdil (*angl.: Certification Authority - CA*)

SIGOV-CA

Slovenian Governmental Certification Authority

Digitalno potrdilo

Digitalno potrdilo = sodobna alternativa klasičnim osebnim identifikatorjem v e-komuniciranju

Vsebina.

- ime in priimek lastnika
- enolično razločevalno ime
- javni ključ
- e-naslov
- .....

potrditev
s strani overitelja SIGOV-CA

DN: cn=Davorka Sel ou=CVI, c=si

Serial #: 8391037

Start: 30/6/2000 14:20

End: 30/6/2003 14:50

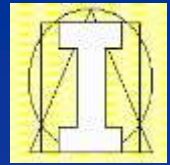
E-mail: davorka.sel@gov.si

Key:

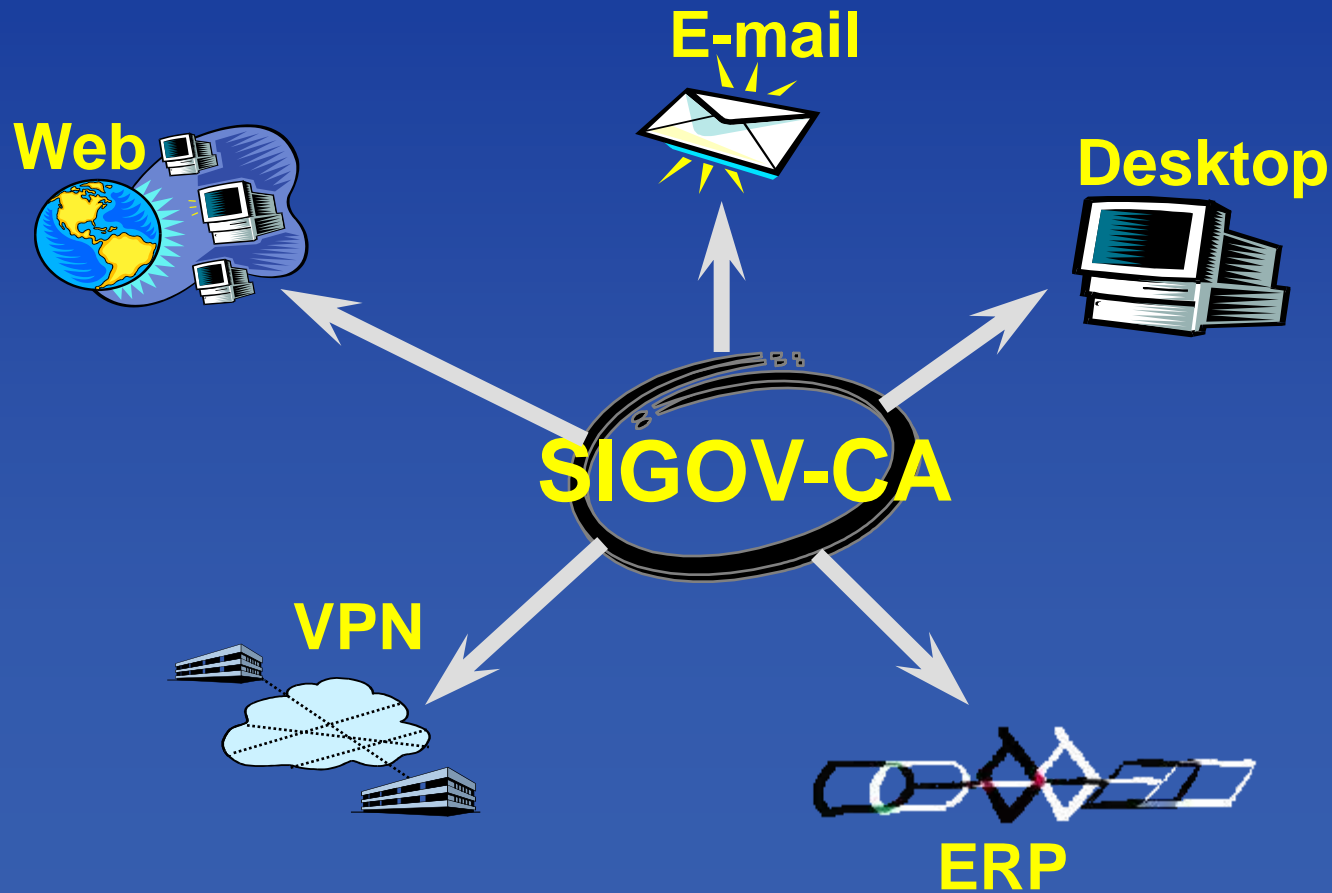

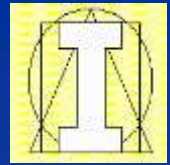
CA DN: ou=SIGOV-CA, c=SI

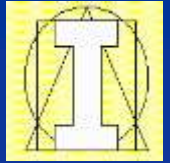
Uporaba digitalnih potrdil SIGOV-CA

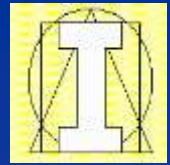
Življenjski cikli digitalnih potrdil

Osnovni namen overitelja

- upravljanje z digitalnimi potrdili
- upravljanje z infrastrukturo

SIGOV-CA

Medsebojno priznavanje

Overitelj

Zgodovina ključev

Podpora za
nezatajljivost

Časovni žigi

Varnostne
kopije &
regeneriranje

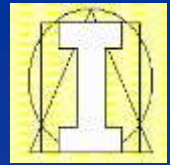
Baza
digitalnih
potrdil

Aplikacijska
prog. oprema

Avtomatsko
podaljševanje

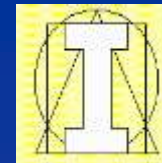
Preklic

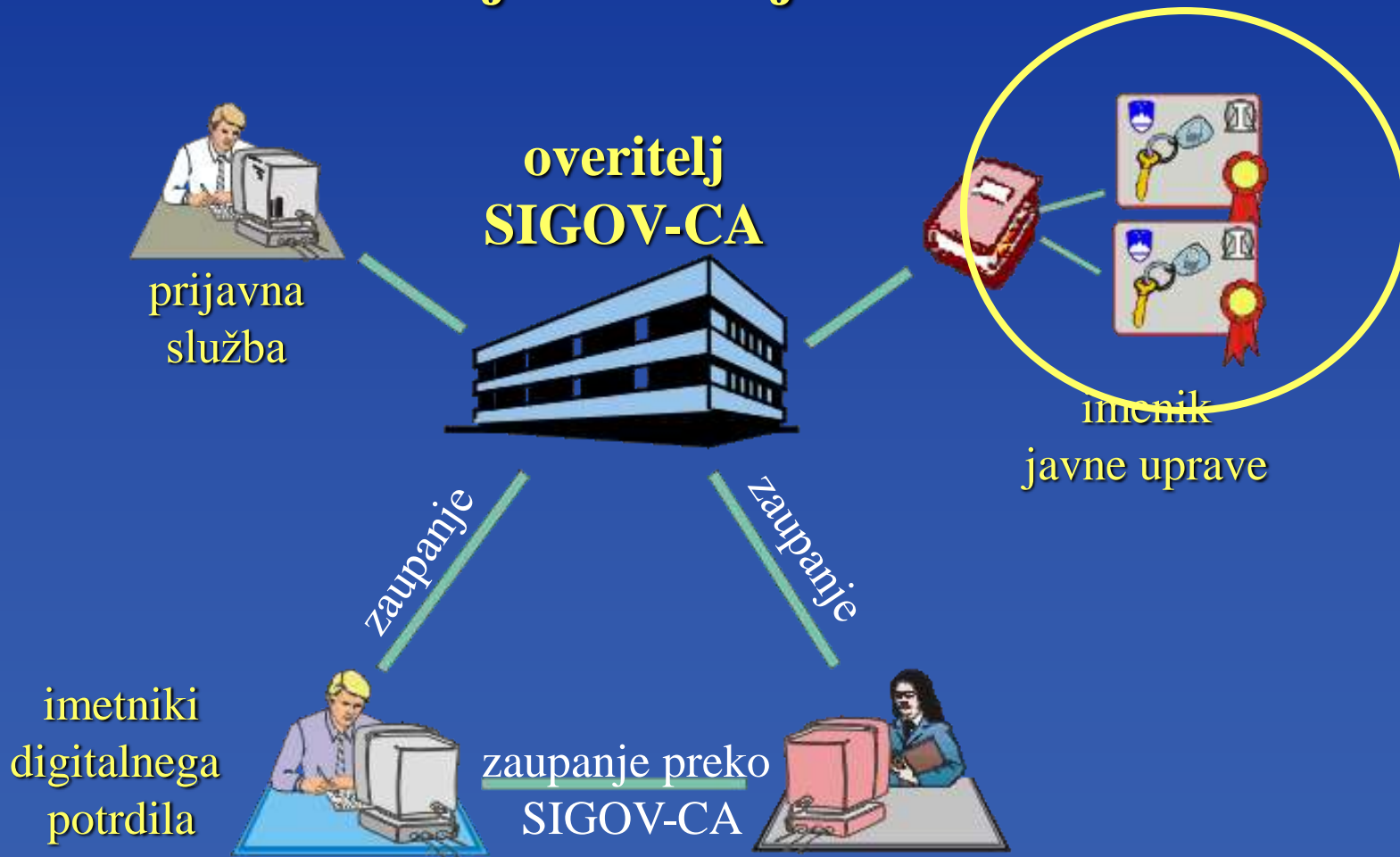

Vloga SIGOV-CA

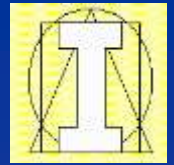

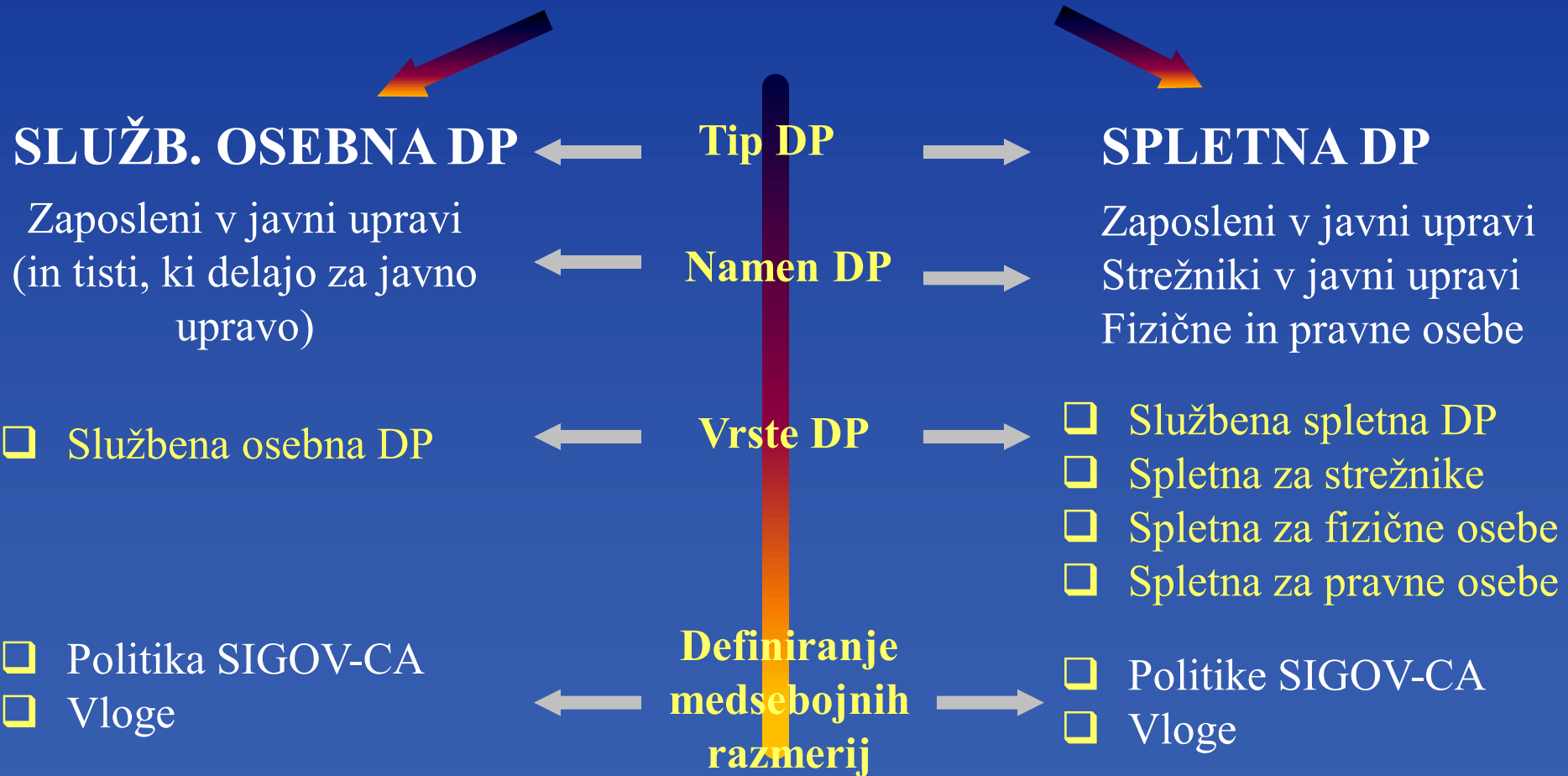
Infrastruktura javnih ključev SIGOV-CA

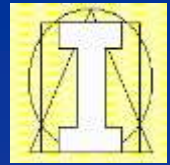

Vrste digitalnih potrdil SIGOV-CA

Uporaba in lastnosti DP

SLUŽB. OSEBNA DP

- šifriranje/dešifriranje
- digitalno podpisovanje
- overjanje identitete
- varno brisanje
- uporaba v specifičnih aplikacijah

- veljavnost ključev:
  - 3 leta šif./deš. in podpisovanje
  - 5 let overjanje
- avtomatsko podaljševanje (3x)
- hranjenje dešifrirnih ključev

Uporaba
DP

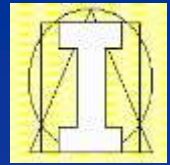
Lastnosti
DP

SPLETNA DP

- spletno komuniciranje (SSL, TLS)
- e-pošta (S/MIME)
- uporaba v specifičnih aplikacijah

- veljavnost 2 leti
- brez avtomatskega podaljševanja

Hranjenje ključev in DP

SLUŽB. OSEBNA DP

☐ dva para ključev

SPLETNA DP

☐ en par ključev

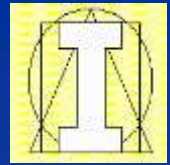
Ključ

imetnikov
profil

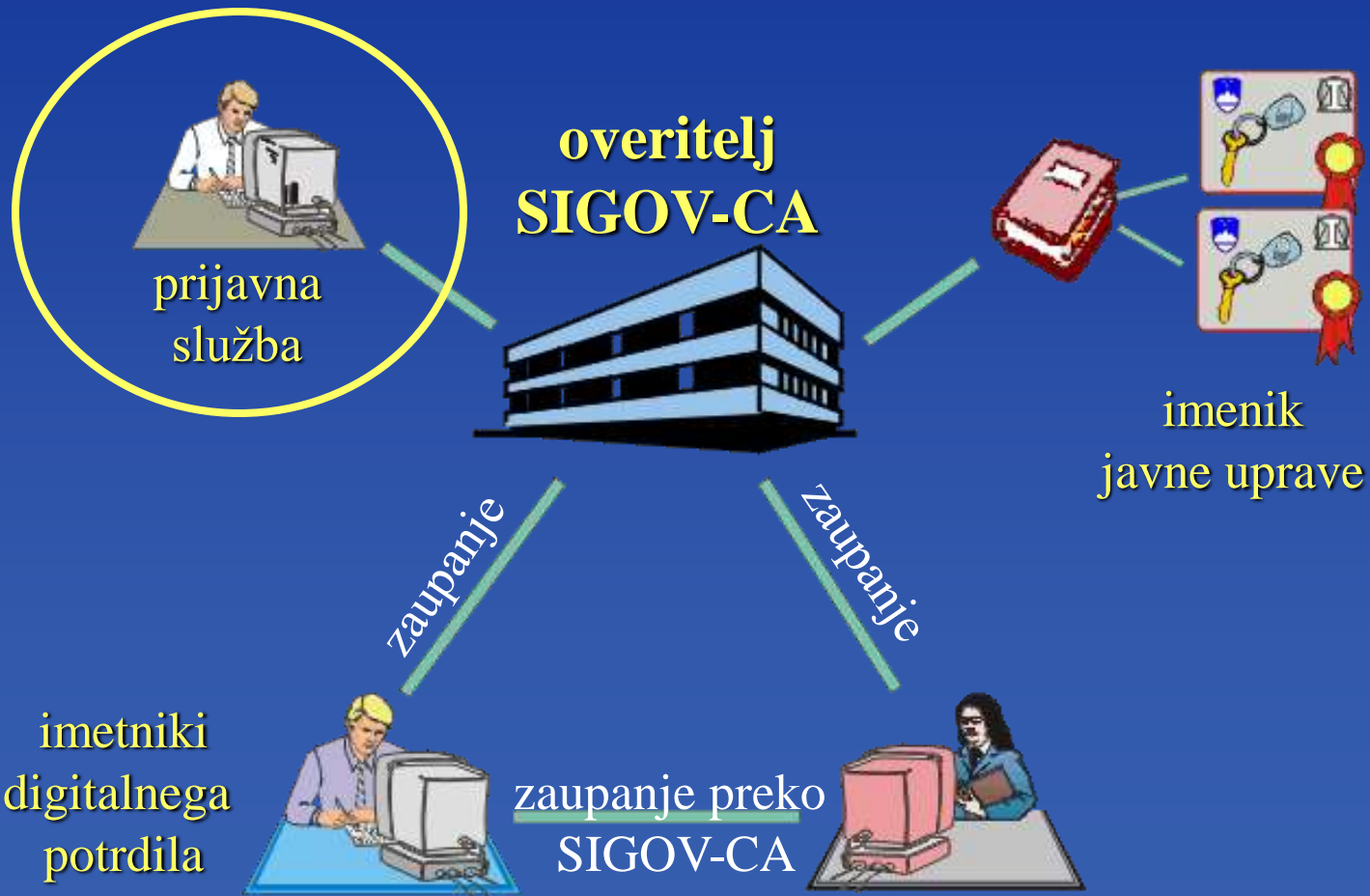

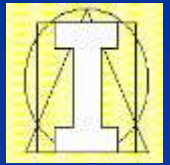
imenik
X.500

Infrastruktura javnih ključev

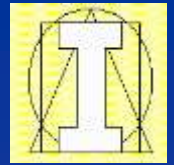

Prijavna služba overitelja SIGOV-CA

Prijavna služba po pooblastilu SIGOV-CA:

- **sprejema vloge** za digitalna potrdila
- **preveri istovetnost oseb** prosilca s pomočjo veljavnega osebnega dokumenta
- **posreduje vlogo** na varen način na SIGOV-CA

Prijavna služba

**Digitalna potrdila
za USLUŽBENCE
javne uprave**

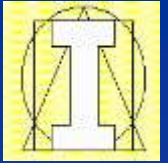
SIGOV-CA

**Digitalna potrdila
za FIZIČNE in
PRAVNE osebe**

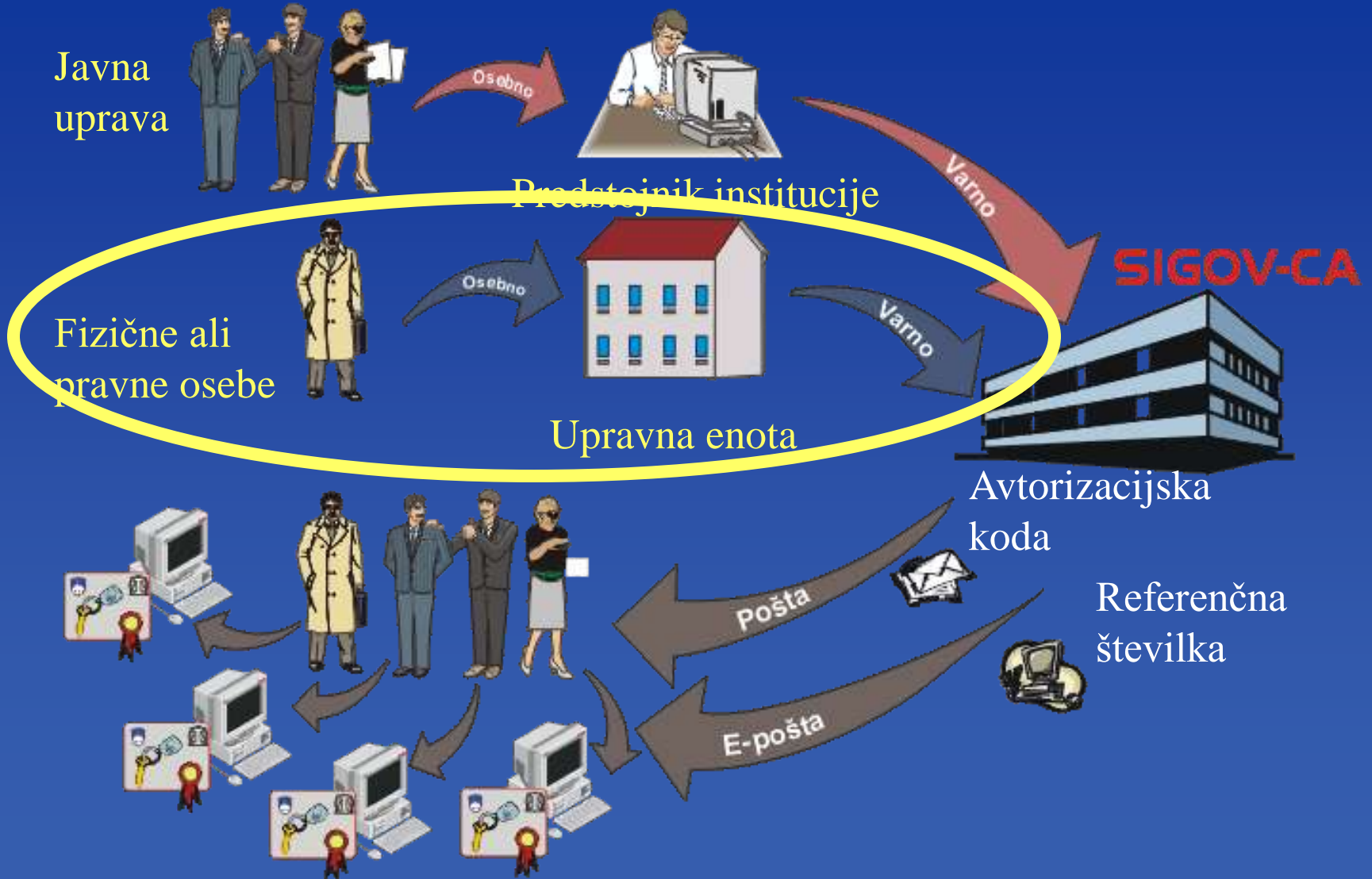
Predstojnik institucije
(minister, generalni
sekretar, direktor,
župan občine ali
načelnik upravne enote)
+
SIGOV-CA

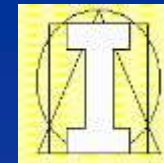
Prijavna služba

Upravne enote

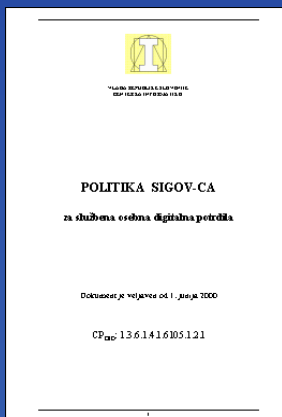
E-poslovanje javne uprave

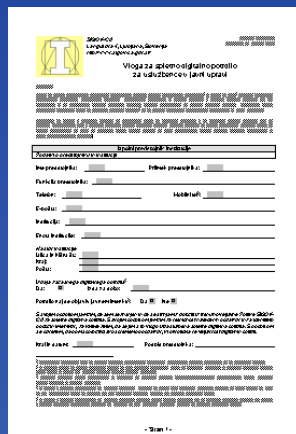
Prosilec za spletno DP- FIZIČNA ali PRAVNA oseba

1. Natančno se mora seznaniti s Politiko SIGOV-CA

Politiko SIGOV-CA dobi na spletnih straneh SIGOV-CA

2. Izpolni vlogo za digitalno potrdilo

Vlogo dobi na spletnih straneh SIGOV-CA ali upravni enoti

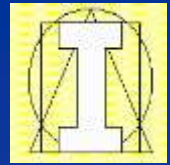
3. Odda vlogo na upravno enoto skupaj s svojim osebnim dokumentom

- *Osebna izkaznica*
- *Potni list*
- *Vozniško dovoljenje*

Pooblaščenca oseba upravne enote

1. Preveri istovetnost
prosilca

2. Preveri vlogo za
digitalno potrdilo
in jo odobri

3. Vroči dokumentacijo
in izvod odobrene vloge

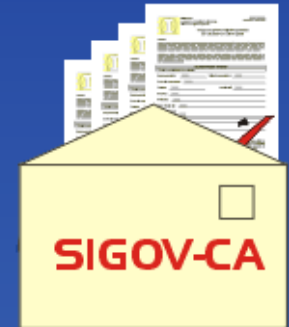

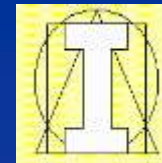
4. Vnos podatkov
o prosilcu

SIGOV-CA

5. Vlogo varno
pošlje na
SIGOV-CA

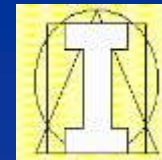

Vsebina zgoščenke SIGOV-CA

- ❑ **Uvodna pojasnila**
- ❑ **Zakon** o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu
- ❑ **Uredba** o pogojih za elektronsko poslovanje in elektronsko podpisovanje
- ❑ **Pravna** pojasnila (36. člen ZEPEP)
- ❑ **Politika** SIGOV-CA za spletna digitalna potrdila
- ❑ **Navodila** za varno uporabo digitalnih potrdil
- ❑ **Programska oprema** (brskalniki, ki podpirajo močno enkripcijo)

Pooblaščenca oseba SIGOV-CA

1. Preveri vlogo za
digitalna potrdila

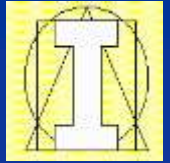
2. Vlogo odobri direktor
CVI

3. Vročitev dokumentacije

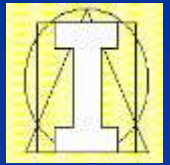

- vlada
- vladne službe
- upravne enote

Postopki in odgovornosti overitelja

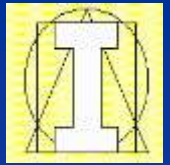
- **Zakon o e-poslovanju in e-podpisu ter**
Uredba o pogojih za e-poslovanje in e-podpisovanje
- **Javni del Notranjih pravil**
(Upravljanje z digitalnimi potrdili)
- **Zaupni del Notranjih pravil**
(Upravljanje z infrastrukturo)

Uredba: Elektronsko poslovanje v javni upravi

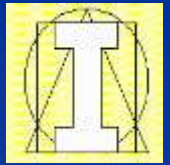
(38) Vse informacijske rešitve za elektronsko poslovanje v javni upravi morajo, če vsebujejo tudi uporabo elektronskega podpisa, uporabljati **izključno** potrdila overitelja SIGOV-CA Centra Vlade za informatiko ali **njemu podrejenih** ali **od njega potrjenih** drugih overiteljev. Center Vlade za informatiko **razvije hierarhično porazdeljeni model zaupanja**.

(39) **Upravne enote** opravljajo naloge v zvezi s **prijavo in ugotavljanjem istovetnosti** oseb za uporabo elektronskega poslovanja z institucijami javne uprave. Pooblastilo se lahko izda tudi drugim institucijam.

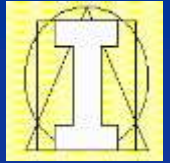
Postopki in odgovornosti overitelja

- **Zakon o e-poslovanju in e-podpisu** ter
Uredba o pogojih za e-poslovanje in e-podpisovanje
- **Javni del Notranjih pravil**
(upravljanje z digitalnimi potrdili)
- **Zaupni del Notranjih pravil**
(upravljanje z infrastrukturo)

Značilnosti politike SIGOV-CA

1. Uvod
2. Splošne določbe
3. Identiteta infrastrukture SIGOV-CA
4. Infrastruktura SIGOV-CA
5. Upravljanje digitalnih potrdil
6. Odgovornost SIGOV-CA
7. Končne določbe

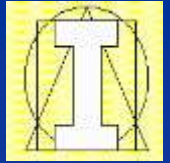

Politika SIGOV-CA

1. Uvod

- (1) SIGOV-CA je overitelj digitalnih potrdila na Centru Vlade za informatiko (CIV). ....
- (2) SIGOV-CA izdaja digitalna potrdila, za katera velja **najvišja** stopnja varovanja in načela t.i. **močne enkripcije** ter deluje **v skladu** z Zakonom o ....
- (6) Digitalna potrdila, izdana v okviru SIGOV-CA, so namenjena **uporabi v javni** upravi, za izmenjavo podatkov z institucijami javne uprave in za dostop do podatkov, ki so v skrbništvu javne uprave. .... V primeru medsebojnega priznavanja z drugim overiteljem se nov namen digitalnih potrdil določi na osnovi pisne dvostranske pogodbe obeh overiteljev in se javno objavi.

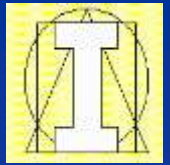

Politika SIGOV-CA

2. Splošne določbe

- (1) SIGOV-CA upravlja (izdaja in overja, preklicuje, podaljšuje, hrani in objavlja) z digitalnimi potrdili za:
- uslužbence javne uprave in druge osebe, ki delajo za javno upravo in za katere želi institucija pridobiti digitalno potrdilo,
  - fizične osebe,
  - pooblaščenke pravnih oseb, organizacij ali samostojne podjetnike,
  - skrbnike strežnikov, aplikacij ali podatkovnih baz v javni upravi po pooblastilu institucije, in
  - druge overitelje digitalnih potrdil.

Politika SIGOV-CA

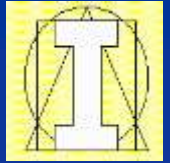
3. Identiteta infrastrukture

Enolično ime: C=SI, O=state-institutions, OU=SIGOV-CA
CP_{Name}=SIGOV-CA-2

Osnovne informacije o SIGOV-CA so na voljo na spletnem strežniku CVI z naslovom:

<http://www.sigov-ca.gov.si>

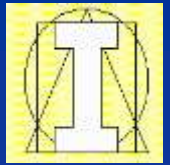
SIGOV-CA ob začetku svojega produkcijskega delovanja generira svoje lastno digitalno potrdilo (digitalno potrdilo SIGOV-CA, serijska številka 39:35:10:F1), ki je namenjeno podpisovanju veljavnosti digitalnih potrdil za druge uporabnike ter preverjanju podpisa oz. veljavnosti.

Politika SIGOV-CA

4. Infrastruktura SIGOV-CA

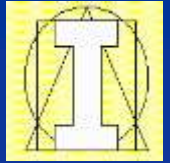
- (1) Oprema SIGOV-CA je postavljena v posebnih, ločenih prostorih v okviru infrastrukture CVI, deloma pa tudi izven le-te. Zavarovana je z večnivojskim sistemom fizičnega in elektronskega (vključno elektromagnetnega - EM in visokofrekvenčnega - VF) varovanja ter zaščitena s protipožarnim sistemom, sistemom za prezračevanje in večnivojskim sistemom neprekinjenega napajanja.
.....
- (5) Osebje ožje in razširjene skupine SIGOV-CA izpolnjuje vse pogoje, ki veljajo za zaposlene pri overiteljih, ki upravljajo kvalificirana digitalna potrdila po Zakonu o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu, ter pogoje, ki veljajo za delavce v državnih institucijah.

Politika SIGOV-CA

4.2 Varnostne zahteve za imetnika DP

- (1) Imetnik digitalnega potrdila je dolžan:
- skrbno prebrati to politiko o uporabi digitalnih potrdil SIGOV-CA pred podpisom Vloge za službeno osebno digitalno potrdilo (formular *SODP-1*),
  - skrbeti za vse zaupne podatke in zagotoviti, da ima dostop do svojih zasebnih ključev samo on,
  - zasebne ključe ščititi s primernim geslom ter na začetku narediti varnostno kopijo svojih ključev, če programska oprema to omogoča in jih shraniti na varnem mestu,
  - uporabljati službeno osebno digitalno potrdilo z licenčno in potrjeno programsko opremo v dogovoru s SIGOV-CA ter .....
  - .....

Strategija SIGOV-CA

1. Razvijanje storitev javne uprave na e-način:

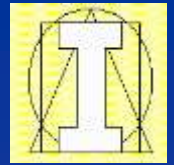
- pilotska projekta (GU-RS, UE – potrdilo o državljanstvu),
- javna naročila, oddaljen dostop (MZZ - Infoklip), avtomatsko šifriranje sporočil (CURS), ...
- dohodnina, DDV, ...

2. Usklajevanje internih aktov in predpisov z ZEPEP

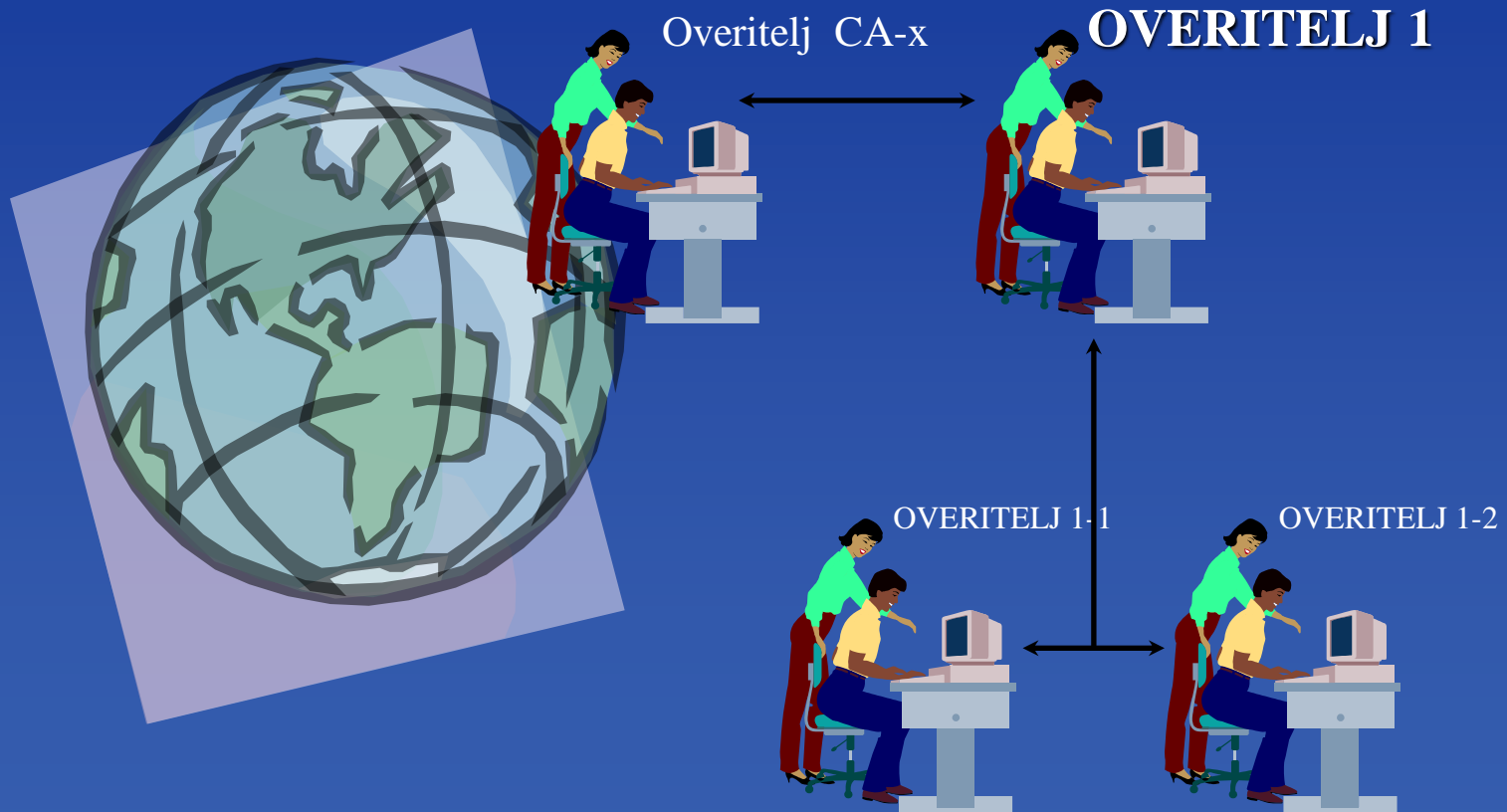
3. Integracija digitalnih potrdil z drugimi tehnologijami

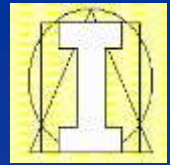
(videokonference, WAP, klasični osebni identifikatorji, ...)

4. Povezovanje v (z) okolico

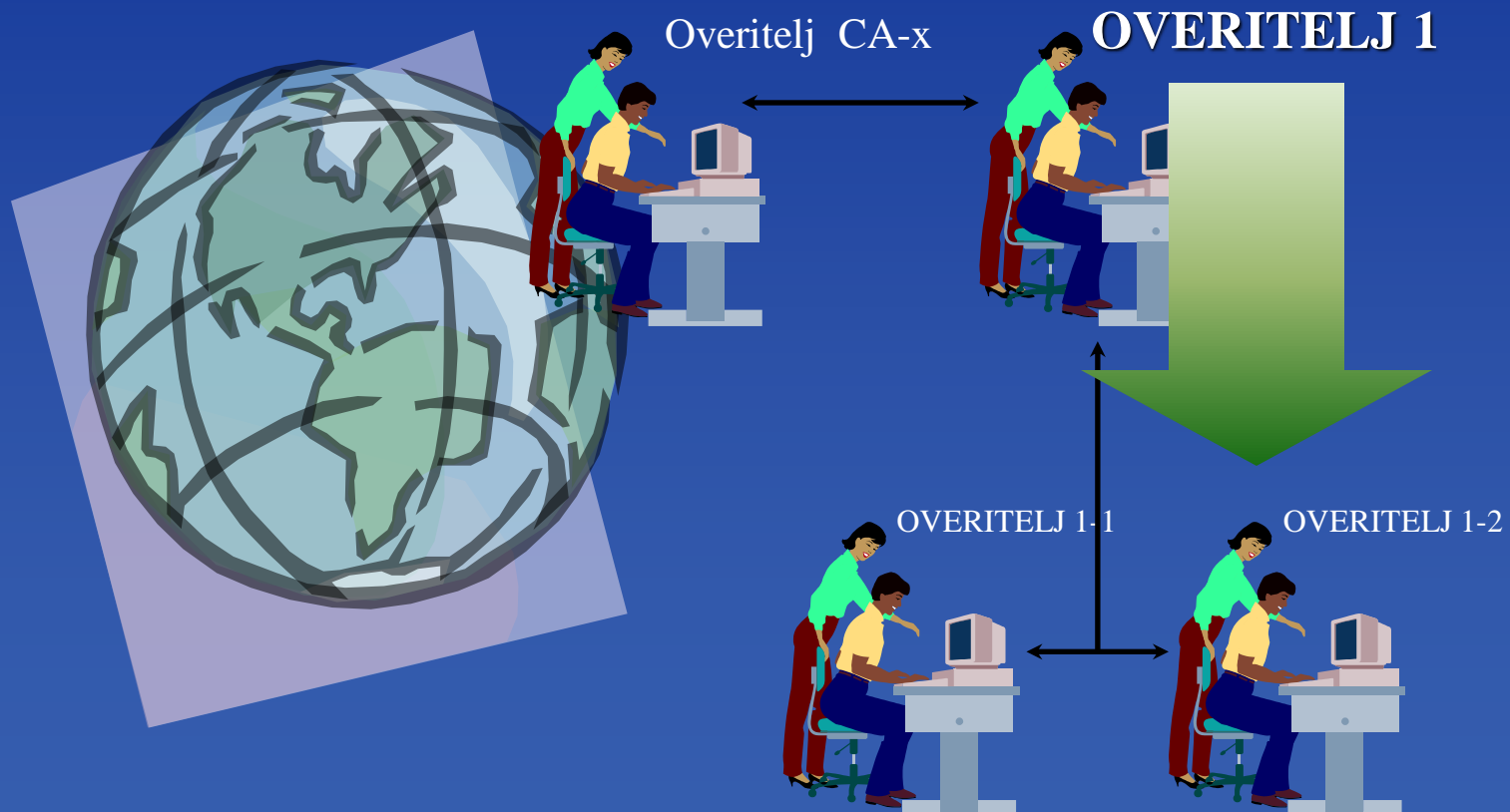

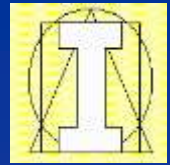
Medsebojno priznavanje:

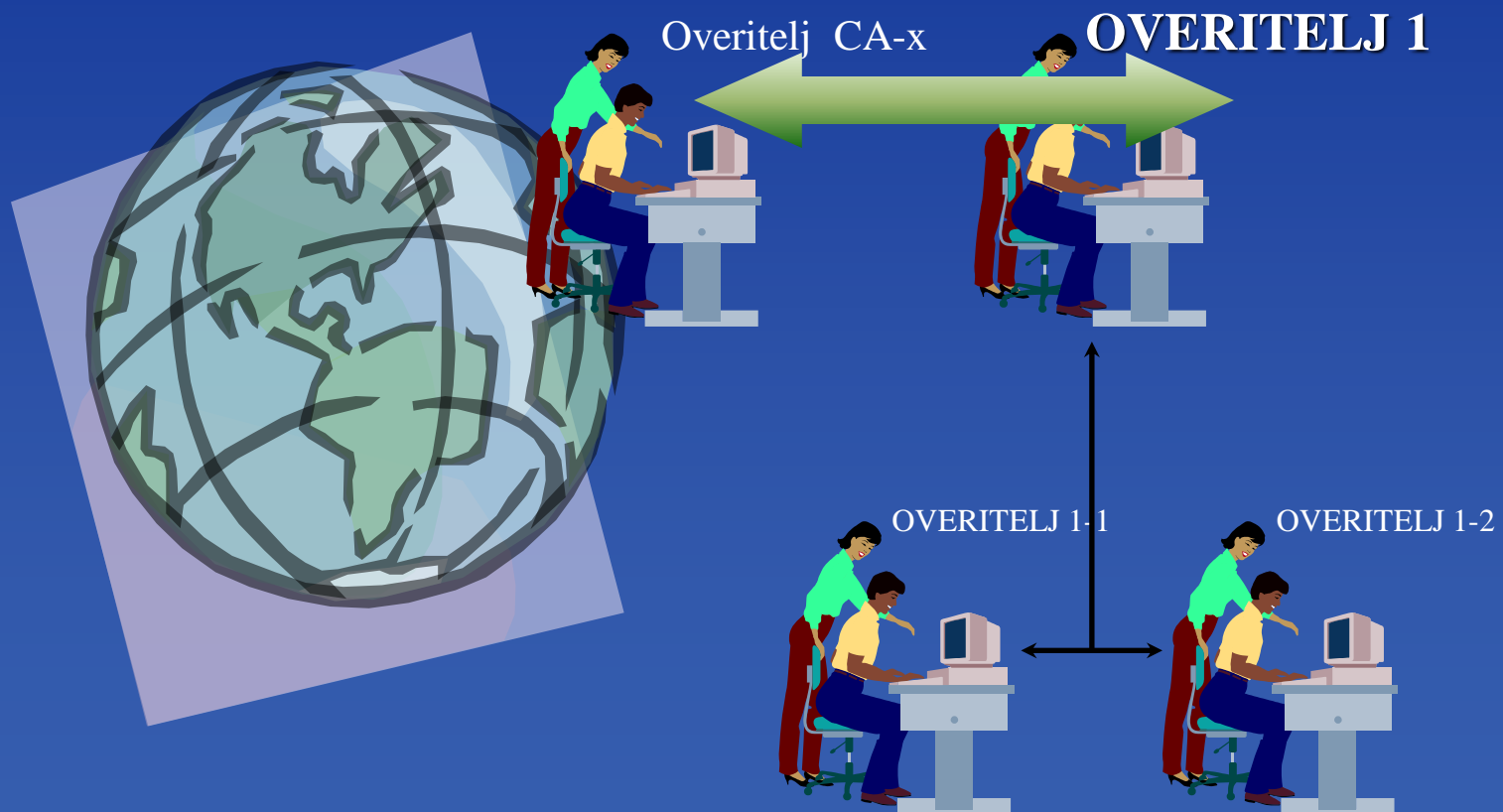

Hierarhični modeli medsebojnega zaupanja:

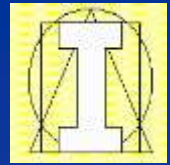

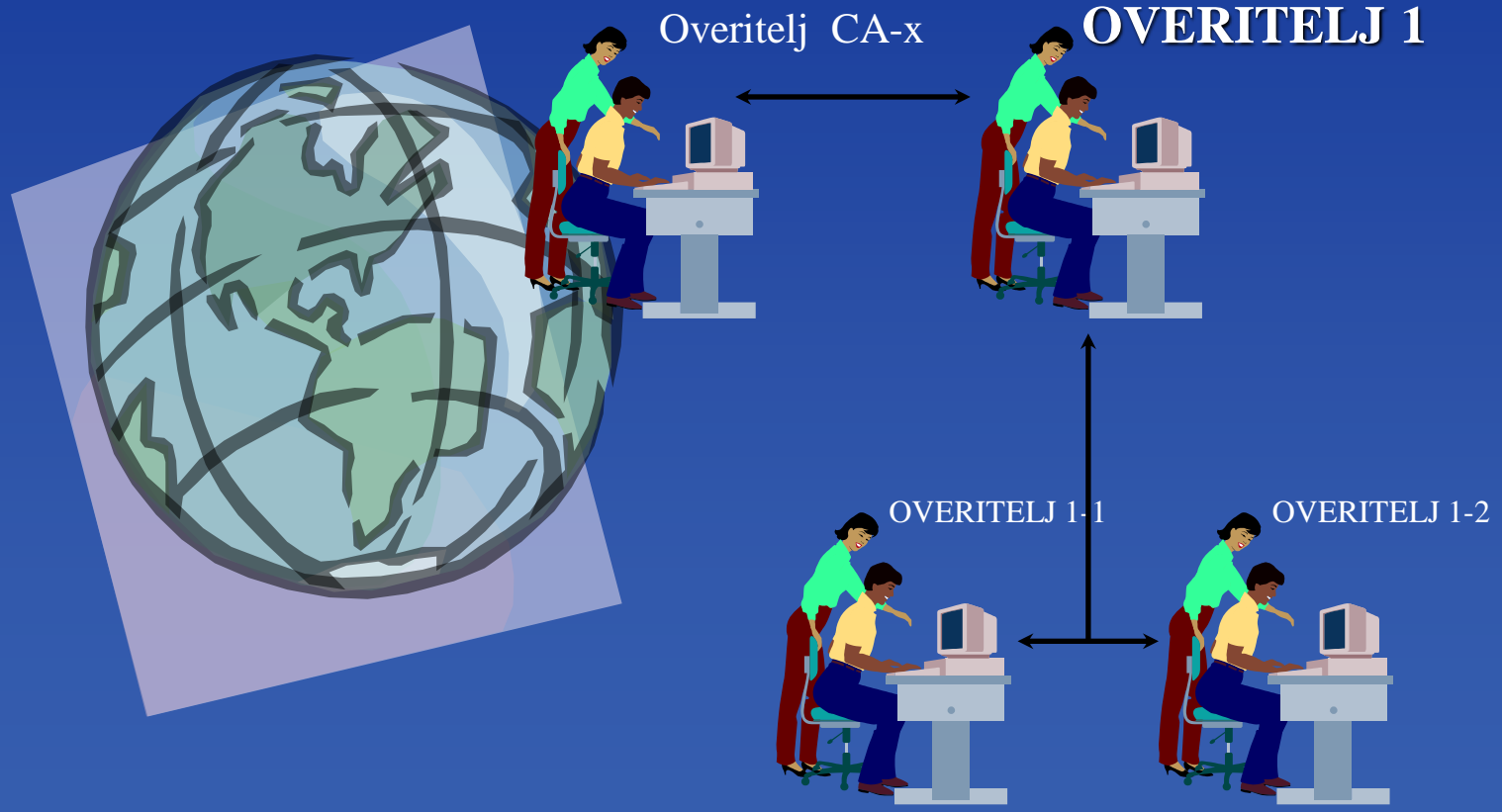
Hierarhični modeli medsebojnega zaupanja:

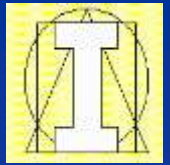

Hierarhični modeli medsebojnega zaupanja:

Strategija CVI

PROGRAM PROJEKTOV

UVAJANJE ELEKTRONSKEGA POSLOVANJA

UEP-01 Uvajanje elektronskih storitev uprave

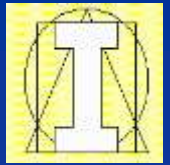
UEP-02 Uvajanje elektronskih storitev lokalne samouprave

UEP-03 Elektronsko pisarniško poslovanje

UEP-04 Elektronska pošta za e-poslovanje uprave

**UEP-05 Elektronska izmenjava uradnih dokumentov med
državnimi organi**

**UEP-06 Infrastruktura za elektronsko poslovanje lokalne
samouprave**

Strategija CVI
PROGRAM PROJEKTOV
UVAJANJE ELEKTRONSKEGA POSLOVANJA
(nad.)

UEP-07 Elektronsko plačevanje upravnih taks

UEP-08 Vročanje dokumentov v elektronski obliki

UEP-09 Notarji in elektronsko poslovanje

UEP-10 Arhivi in elektronsko poslovanje

UEP-11 Elektronska javna naročila

UEP-12 Usposabljanje uprave za elektronsko poslovanje

UEP-13 Varnejša uporaba interneta